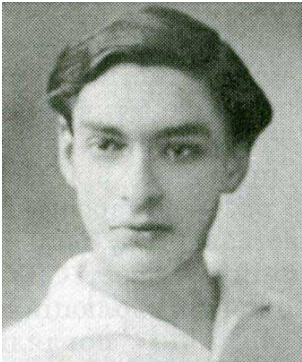

Т. Б. Лукінова

Ткаченко Борис Данилович

ТКАЧЕНКО Борис Данилович (25. 01(06. 02). 1899, м. Воронеж, Росія — 23. 12. 1937, Київ) — мовознавець, перекладач. Син [Данила](#), батько [Ореста](#) Ткаченків. Закінчив Харківський ІНО (1923) та аспірантуру при ньому (1927). Учень [Л. Булаховського](#), [О. Синявського](#). Від 1927 — старший науковий співробітник Харківської філії Інституту мовознавства АН УРСР, водночас — викладач української мови в Комуністичному університеті та Всеукраїнському інституті підвищення кваліфікації педагогів, згодом — консультант-коректор Партвидаву при ЦК КП(б)У. 1934 переїхав до Києва. Досліджував питання української діалектології (присвятив кандидатську дисертацію, яку не встиг захистити), вивчав проблеми граматики, лексикології та стилістики сучасної української літературної мови, працював у галузі української лексикографії. Співукладач «Практичного російсько-українського словника» (Дн., 1926), «Українського правопису» (1928). Співавтор «Загального курсу української мови» (Х., 1929, 1930; йому належать розділи «Лексика» і «Фразеологія»). Переклав із російської мови повісті «Хаджи-Мурат» Л. Толстого (Х., 1924), «Дитинство» М. Горького (Х.; О., 1935), роман «Петро І» О. Толстого (у 2-х кн., К.; Х., 1935), «Пригоди Мюнхаузена» Е. Распе (переказ К. Чуковського; Х.; О., 1935, 1937), «Вибрана проза» О. Пушкіна (К., 1937), оповідання «Каштанка» А. Чехова (Х.; О., 1937); з англійської — «Вибрані твори» Е. По (з [М. Йогансеном](#); 1928), «Оповідання нічного дозорці» В. Джекобса (1930); з французької — романи «Кармен» П. Мериме, «Тамілла» Ф. Дюшена (останній — із П. Пецом; обидва — 1930, усі — Харків); з німецької — лібрето опери «Нюрнберзькі майстерзінґери» Р. Ваґнера, поезії Н. Ленау. Заарештований 31 жовтня 1937, засуджений до розстрілу. Реабілітований 1957.

Основні праці

Про українське словництво (дискусійна стаття) // Шлях освіти. 1926. № 8—9; Деякі морфологічні інновації в лівобережних південних говорах // Наук. зап. Харків. н.-д. каф. мовознавства. 1928. Т. 1; Лексична основа української літературної мови. Доповідь (Тези) // Бюл. Харків. наук. т-ва. 1927. № 2; Нарис української стилістики. Х., 1929.

Рекомендована література

1. Лукінова Т. Борис Ткаченко — учений, перекладач, педагог // Укр. мова. 2003. № 4;
2. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. 1930—2005. К., 2005.

Бібліографічний опис:

Ткаченко Борис Данилович / Т. Б. Лукінова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-882463>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).